

РЕШЕНИЕ

№ 1946

гр. София, 04.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 80 СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ДИМИТЪР Г. ЦОНЧЕВ**

при участието на секретаря **ДЕСИСЛАВА ПЛ. КАРАГЪЗОВА** като разгледа докладваното от **ДИМИТЪР Г. ЦОНЧЕВ** Гражданско дело № 20231110106919 по описа за 2023 година

Предявен е иск от Л. В. В., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ул. „Яворец“ № 10, ет.2, ап.5 срещу Н. Х. Е., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. „Гевгелийски“, бл 35, ет. 2 ап. 3, тел. 0888 493471 с правно основание чл. 127а, ал. 2 от СК вр. с чл. 76, ал. 1, т. 9 от ЗБЛД - за заместване на липсващото съгласие на бащата за пътуване на общото дете на страните Н. Н. Е., ЕГН *****, до навършване пълнолетие на детето за пътуване в чужбина с продължителност на всяко отделно пътуване до 1 (един) календарен месец с цел екскурзия, почивка, посещение на близки, обучение, културни или спортни прояви, състезания, лечение за държавите-членки на Европейския съюз, Швейцария, Норвегия, Лихтенщайн, Исландия, Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, Съединените американски щати, Канада, Турция, Тунис, Йордания, Оман, Обединените арабски емирства, Катар, Япония, Китай и Южна Корея, Северна Македония, Сърбия, Черна гора, Косово, Босна и Херцеговина и Албания, както и заместване на съгласието за издаване на паспорт на детето. на издаването на паспорт.

Предявен е и идентичен иск от Н. Н. Е., ЕГН *****, действаща със съгласието на своята майка Л. В. В., ЕГН ***** против Н. Х. Е., ЕГН *****.

В исковата молба и последващите уточнителни молби се твърди, че родителите не могат да постигнат съгласие относно пътуване на детето. Ответникът не е дал съгласие за издаване на международен паспорт на Н. Е.

във връзка със заплатено пътуване на Кралство Йордания, а впоследствие оттегил предоставената безсрочна декларация за съгласие за пътуване на детето.

Ответникът с отговора на исковата молба по същество оспорва иска. Прави искане да дава съгласие за всяко пътуване до държави, за които има риск по-висок от II-ра степен от Ситуационния център към Министерството на външните работи.

Исковата молба в частта относно иска, предявен от Н. Н. Е., ЕГН *****, действаща със съгласието на своята майка Л. В. В., ЕГН ***** против Н. Х. Е., ЕГН ***** с правно основание чл. 127а, ал. 2 СК вр. с чл. 76, ал. 1, т. 9 от ЗБЛД следва да бъде върната на основание чл. 130 ГПК и производството в тази част прекратено. Ищцата Н. Е. не разполага с процесуална легитимация да предяви процесния иск. Процесуално легитимиран да предяви иск по чл. 127а, ал. 2 СК е единствено родител, липсва процесуална легитимация за детето. Този извод произтича пряко от тълкуването на разпоредбата на чл. 127а, ал. 3 СК. По мнение на настоящия състав се касае до законодателна празнота, критикувана не без основание в съдебната доктрина. Тя би могла да бъде преодоляна чрез изменение на закона (*de lege ferenda*), но не и посредством разширително му тълкуване и прилагане, което би резултирало в недопустим съдебен. акт. Ето защо исковата молба се явява процесуално недопустима и като такава следва да бъде върната, а производството по делото прекратено.

Софийски районен съд, като прецени доказателствата по делото и доводите на страните, съгласно чл. 12 и чл. 235, ал. 2 от ГПК, намира за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно и от представеното удостоверение за раждане № 679140/21.03.2007 г. на Столична община, район „Лозенец“, се установява, че страните по делото са родители на детето Н. Н. Е., родена на 21.03.2007 г. в гр. София. Не могат да постигнат съгласие относно въпросите, свързани с пътуване на детето в чужбина и издаването на необходимите лични документи.

Съгласно чл. 127а от СК спорът между родителите за пътувания на децата им в чужбина и за издаването на необходимите лични документи за това се решава от съда по настоящ адрес на децата. Съобразно разпоредбата на чл. 76, ал. 1, т. 9 от ЗБЛД може да не се разреши напускането на страната на малолетни и непълнолетни и поставени под запрещение лица, които нямат нотариално заверено писмено съгласие за пътуване в чужбина от своите родители, настойница, попечители, като при разногласие между родителите спора се решава по реда на чл. 127а от СК.

Въпросът, свързан с пътуване на дете в чужбина и издаването на необходимите лични документи за това при разногласие на родителите, е от категорията на спорна съдебна администрация, при решаването на който съдът прави преценка за целесъобразност. Съгласно т. 1 от Тълкувателно решение № 1 от 3.07.2017 г. на ВКС по т. д. № 1/2016 г., ОСГК изискването за съществуването на конкретно защитен интерес на детето при на детето извън страната налага разрешението за това да бъде дадено за определен период от време, в определена държава или в държави, чийто кръг е определяем (напр. държавите членки на Европейския съюз) или за неограничен брой пътувания, през определен период от време, но също до определени държави. Интересът на детето при дадено разрешение от съда за неограничено като период от време и място на пътуване в чужбина, не е защитен в достатъчна степен, защото не е извършена предварителна преценка на мястото, условията и средата, при които детето ще пребивава в даден момент, за да се прецени има ли конкретен и реален риск за детето. Освен това текстът на чл. 127а, ал. 1 СК сочи, че съдът се произнася само по отделен, конкретно възникнал между родителите спор, но не може веднъж завинаги да замени съгласието на родителя и да постанови неограничено по време и територия пътуване.

Възможните ограничения, при които съдът следва да разреши по реда на чл. 127а СК за пътуване на дете в чужбина без съгласието на единия родител, са само гарантиращите опазването на най-добрия интерес на детето, а това не може да стане, ако пътуването не е предвидимо във времето и пространството. Преценката, която съдът следва да направи в производството по чл. 127а СК, изисква да се съберат доказателства, включително и по служебен път (по аргумент от разпоредбата на чл. 127а, ал. 3 СК), не само относно фактите, обуславящи необходимостта от пътуване на детето извън границите на страната, но и относно мястото, условията и средата, при които то ще пребивава. Затова искането на разрешение за пътуване на детето извън пределите на страната следва винаги да е конкретизирано така, че да позволява събиране на необходимите доказателства за преценката за наличието на конкретно защитения интерес на детето при излизането му в чужбина.

По настоящото дело искането е достатъчно конкретизирано, за да изпълни формалните изисквания за редовност на исковата молба.

В производството по спорна съдебна администрация по реда на чл. 127а СК съдът не е обвързан от формулираното от молителя искане относно брой пътувания, период от време и определени държави. В рамките на заявеното искане с молбата по чл. 127а СК съдът разполага с власт да разреши конкретни пътувания в период от време, различен от първоначално заявения, и до определени държави, част от поисканите с молбата, или да разреши

неограничен брой пътувания, но до определени държави. Водещи и най-важни при решаване на въпроса за заместване съгласието на единия родител за пътуване в чужбина са интересите на детето /в този смисъл Решение № 403/29.02.2016 г. по гр. д. № 6903/2014 г. на ВКС, IV ГО, Решение № 86/13.09.2016 г. по дело № 4685/2015 на ВКС, IV ГО, и др./.

Съгласно чл. 35, ал. 1, изр. 1 от Конституцията на Република България „всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели”, като според чл. 35, ал. 1, изр. 2 от КРБ „това право може да се ограничава само със закон, за защита на националната сигурност, народното здраве и правата и свободите на други граждани”. Правото на свободно движение в рамките на държавите-членове на Европейския съюз е гарантирано и от чл. 3, §2 от Договора за Европейски съюз.

Съдът приема, че в интерес на детето е да пътува извън територията на Република България, да има възможност до навършване пълнолетие. По този начин ще придобива впечатления от други държави и ще се разширява неговия мироглед. Ще има възможност за подобряване качеството на образование, включително чрез участие в учебни програми като „Еразъм“ и други, в които училището ѝ е страна. Не намира основания за ограничаване правото на детето да напуска страната до посочените в искането дестинации и за посочения период от време, доколкото по делото не са установени факти, въз основа на които да се обоснове извод, че майката има други намерения, противопоставими на интересите на детето, както и не са налице доказателства тя да има намерение да се установи преимуществено да живее в чужбина.

С оглед приетите за установени по делото факти, първоинстанционния съд приема, че е налице и нужда у детето да пътува свободно с майка си или упълномощено от нея лице до държавите - членки на Европейския съюз, по отношение на които държави в случай на неправомерно отвлечане или задържане на дете между държави-членове на ЕС, компетентността на съдилищата в държавата - член е уредена в чл. 10 от Регламент (ЕО) 2201/2003. Относно Швейцария, Норвегия, Лихтенщайн, Исландия, Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, Съединените американски щати, Канада, Турция, Тунис, , Япония, Китай и Република Корея, Северна Македония, Сърбия, Черна гора, Босна и Херцеговина и Албания, по отношение на които е направено искането, следва да се посочи, че са страни по Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечане на деца от 25 октомври 1980 г., а с Република Северна Македония е сключен договор за правна помощ с Република България и при евентуално отклонение от съдебното решение, другата страна

има възможност да се ползва от защитата, която предвиждат посочените международни актове. Следва да бъде дадено такова съгласие и за държавите Йордания, Оман, Обединените арабски емирства, Катар, Косово.

Съдът приема, че заместващото съгласие на бащата следва да бъде дадено за поисканите от ищцата цели – цел екскурзия, почивка, посещение на близки, обучение, културни или спортни прояви, състезания, лечение. В интерес на детето е да бъде определен срок до навършване на неговото пълнолетие, считано от влизане на решението в сила, без промяна на местоживеенето на детето в Република България и без ограничение на броя на пътувания. При определяне на посочения срок съдът съобрази възрастта на детето, което към момента на устните състезания детето е на 16 години. Посоченият срок е съобразен с направеното от ищцата искане, както и с необходимостта детето да разширява мирогледа и общата си култура, като пътува, посещава учебни програми и други в различни времеви периоди от календарната година, както и обстоятелството, че бащата практически блокира възможността за пътуване на детето поради влошените си отношения с майката. Чрез определяне на посочения срок ще се избегнат бъдещите конфликти между родителите по повод въпросите, свързани с пътуването на детето им извън страната, така и за да не бъде засегната психическа и емоционална стабилност на детето, доколкото в настоящото производство се установи обстоятелството, че е нарушена комуникацията не само между страните, но и между бащата и детето, което е силно разочаровано от липсата от негова страна на предоставяне на съгласие за пътуване с цел екскурзия в чужбина.

Продължителността на всяко отделно пътуване следва да е до 1 месец.

Заместващото съгласие следва да бъде дадено за случаите на пътуване, когато към момента на напускане на територията на Република България нивото на риск в чуждата държава, съгласно съобщенията на Ситуационния център на Министерството на външните работи е до III-та степен включително.

По искането с правно основание чл. 127а от СК, вр. с чл. 76, ал.1, т. 9 от ЗБЛД- за замества съгласието на единия родител за издаването на паспорт по реда на ЗБЛД на детето:

Искането за издаването на лични документи /паспорт/ на непълнолетното дете за пътуване извън пределите на Република България, съдът, намира, че е последица от решаване на въпросите за пътуване на детето извън страната до посочените дестинации. С оглед приетите за установени в настоящото производство факти по делото, е налице основание да бъде заместено съгласието на бащата за издаване паспорт на детето да пътува извън страната.

По предварителното изпълнение на решението:

Съгласно чл. 127а, ал. 4 СК може да бъде постановено предварително изпълнение на решението.

Настоящият състав намира, че са налице предпоставките за допускане на предварително изпълнение на решението, тъй като детето е във възраст близка до пълнолетие, при липса на предварително изпълнение би била блокирана възможността ѝ за пътуване с цел екскурзия със свои близки и участие в учебни програми, като съществува реален риск до окончателно приключване на производството да е навършило пълнолетие. Лишаването от участие в учебни програми по същество представлява непоправима вреда и не в интерес на детето. Ето защо предварително изпълнение е нужно.

Претенция за присъждане на сторените по делото разноски не е заявена от страните, поради което съдът не дължи произнасяне по отговорността за разноските в настоящото производство.

Мотивиран от горното, Софийски районен съд

РЕШИ:

ЗАМЕСТВА СЪГЛАСИЕТО на бащата **Н. Х. Е.**, ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. „Гевгелийски“, бл 35, ет. 2 ап. 3, тел. 0888 493471, за пътуване на детето **Н. Н. Е.**, ЕГН *****, извън пределите на Република България, до всички държави-членки на Европейския съюз, както и до Швейцария, Норвегия, Лихтенщайн, Исландия, Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, Съединените американски щати, Канада, Турция, Тунис, Йордания, Оман, Обединените арабски емирства, Катар, Япония, Китай и Южна Корея, Северна Македония, Сърбия, Черна гора, Косово, Босна и Херцеговина и Албания, с цел екскурзия, почивка, посещение на близки, обучение, културни или спортни прояви, състезания, лечение, за срок до навършване на пълнолетие на детето, когато към момента на напускане на територията на Република България нивото на риск в държавата, до която е предприето пътуването, е до III-та степен включително, съгласно съобщенията на Ситуационния център на Министерството на външните работи, без промяна на местоживеенето му в Република България и без ограничение в броя на пътуванията и с продължителност на всяко отделно пътуване до 1 (един) календарен месец на основание чл. 127а, ал. 2 от СК.

ЗАМЕСТВА на основание чл. 127а от СК във вр. с чл. 76, ал. 1, т. 9 от

ЗБЛД, СЪГЛАСИЕТО на бащата **Н. Х. Е.**, ЕГН *****, за издаването на паспорт по реда на ЗБЛД на детето **Н. Н. Е.**, ЕГН *****.

ДОПУСКА предварително изпълнение на решението.

ВРЪЩА искова молба в частта относно иска, депозиран от **Н. Н. Е.**, ЕГН *****, действаща със съгласието на своята майка **Л. В. В.**, ЕГН ***** против **Н. Х. Е.**, ЕГН ***** с правно основание чл. 127а, ал. 2 СК вр. с чл. 76, ал. 1, т. 9 от ЗБЛД.

ПРЕКРАТЯВА производството по гр.д. № 6919/2023 г. по описа на СРС в посочената част.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Софийския градски съд в **двуседмичен срок**, считано от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____